

ประโยค ป.ธ. ๗
แปล ไทยเป็นมคธ
สอบ วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๐

๑. บิดามารดาเหล่านั้น แม้เมื่อภิกษุจะปรุรงยา(ให้) ก็ไม่เป็นเวชกรรม แม้ในเพราะการให้ของมีโทษที่ภิกษุยังมีได้แต่ต้องเป็นต้น ก็ไม่จัดเป็นการทำศรัทธาไทยให้ตกไป ฯ ด้วยเหตุนี้ ในอรรถกถาเกศัชชกรณวัตถุ ท่านจึงกล่าวว่า ถ้าบิดามารดา เป็นผู้เป็นใหญ่ ท่านไม่หวัง(การตอบแทน)จะไม่ทำก็ได้ ฯ แต่ถ้า ท่านทั้ง ๒ ดำรงอยู่แม้ในราชสมบัติ ยังหวัง(การตอบแทน)อยู่ จะไม่ทำ ไม่ได้ ฯ โทษที่ภิกษุยังไม่จะต้อง ภิกษุควรให้แก่บิดามารดา (ได้) แม้ถ้าจะมีราคาตั้งกหาปณะ ก็ไม่เป็นการทำศรัทธาไทยให้ตกไป ฯ

อนุฎีกาวิมตฺติโนทนีว ในคำว่า อกาตุ วฏฺฐติ นี้ อาจารย์บางพวกระบุถึงอาบัติทุกกฏ ฯ ผู้ศึกษาพึงกำหนดเอาไว้ว่า ก็ การห้ามด้วย อ อักษรในคำว่า อกาตุ วฏฺฐติ นี้ ท่านประกอบไว้ ด้วยสามารถแห่งความเป็นกรรมที่ไม่สมควรเท่านั้น หาใช่ด้วยสามารถแห่งความเป็นอาบัติไม่ ฯ

ฎีกาสารัตถทีปนีว โทษที่ภิกษุได้จากมือของผู้ที่ไม่ใช่บรรพชิตมีส่วนสำคัญอันตนหรือภิกษุอื่นยังมีได้ถือเอาแล้ว ชื่อว่า อนามัญฺฐุโทษบาป ฯ

บาลีในจิวรชันชกะว ก็ โดยสมัยนั้นแล จิวรเป็นจำนวนมากเกิดขึ้นแก่ภิกษุรูปหนึ่ง ฯ ก็เธอเป็นผู้ประสงค์จะให้จิวรนั้นแก่บิดามารดา ฯ ภิกษุทั้งหลายกราบบังคมทูลความนั้นแด่พระผู้มีพระภาคเจ้า ฯ พระผู้มีพระภาคเจ้า ตรัสเรียกภิกษุทั้งหลายมาแล้ว ทรงอนุญาตว่า เมื่อภิกษุให้ด้วยถือว่า เป็นบิดามารดา เราจะพึงว่ากล่าวอย่างไรได้ ภิกษุทั้งหลาย เราอนุญาตเพื่อให้แก่บิดามารดาภิกษุทั้งหลาย แต่ภิกษุไม่พึงทำศรัทธาไทยให้ตกไป ภิกษุใดขึ้นทำศรัทธาไทยให้ตกไป ภิกษุนั้นต้องทุกกฏ ฯ

๒. อรรถกถาจิวรชันชกะว ในคำว่า น จ ภิกฺขเว สทฺธาเชยฺย นี้ พึงทราบวินิจฉัยดังนี้ ภิกษุเมื่อให้แก่หมู่ญาติที่เหลือ ชื่อว่ายอมจะทำศรัทธา

ไทยให้ตกไปโดยแท้ ๆ ส่วนบิดามารดา ถ้าแม่ดำรงอยู่ในราชสมบัติแล้วยัง
ปรารถนาอยู่ ภิภษุต้องให้ ๆ

นัยอันมาในอรรถกถาทุสสสิกขาบทว่า ก็ภิภษุ เมื่อให้ผลไม้ก็ดี
ดอกไม้ก็ดี อันเป็นของของตนแก่บิดามารดา นำไปให้เองก็ดี ใช้คนอื่นให้นำ
ไปให้ก็ดี เรียกมาให้เองก็ดี ใช้ให้คนอื่นเรียกมาให้ก็ดี เหมาะสม(ทั้งนั้น)
เหล่าญาติที่เหลือ เฉพาะใช้ให้คนอื่นเรียกมาเท่านั้น จึงควร ๆ บรรดาสิ่งของ
เหล่านั้น เมื่อจะให้ดอกไม้ ให้เพื่อบูชาพระรัตนตรัยเท่านั้น จึงควร แต่ให้แม่
แก่ใคร ๆ เพื่อต้องการ(ให้เขา)ประดับ หรือเพื่อต้องการบูชาวัตถุมีศีลสิ่งเป็นต้น
ไม่ควร ๆ

อนุฎีกาวิมตฺติโนทนีว ให้แก่พ่อแม่ด้วยหวังใจว่า ท่านทั้ง ๒ จักขาย
ของสิ่งนี้ประทังชีวิต ย่อมควร แต่ให้แก่เหล่าญาติที่เหลือ เฉพาะเป็นของขอยืม
เท่านั้น จึงควร ๆ

เพราะฉะนั้น แม่ภิภษุ ก็ควรบำรุงบิดามารดานั้นแท้ โดยนัยตามที่กล่าว
แล้ว ๆ แม้ในพระบาลี พระผู้มีพระภาคเจ้าก็ตรัสไว้โดยไม่แปลกกันว่า
มาตาปิตุอุปัฏฐาน ๆ แต่การบำรุงอันใดที่พระอรรถกถาจารย์ทั้งหลายกล่าวไว้
ด้วยสามารถแห่งคฤหัสถ์ในตอนท้ายสุดว่า บุตรทั้งหลายยังไม่ละความเป็น
คฤหัสถ์เพียงใด ก็ยังชำระค่าหนี้แก่ด้วยการบำรุงบิดามารดาเพียงนั้น ๆ
การบำรุงนั้น พึงเห็นว่า ท่านกล่าวไว้เพื่อแสดงว่า ชื่อว่าการบำรุงบิดามารดา
เป็นวัตรของคฤหัสถ์ ไม่พึงเห็นว่า ท่านกล่าวไว้เพื่อแสดงว่า การบำรุง
(บิดามารดา)อันบรรพชิตไม่ควรทำ ๆ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๗

แปล ไทยเป็นมคธ

๑. เตสํ เกสขุํ กโรโตปี เวชกมมํ น โหติ อนามภูจ-
 ปิณฑปาตาทิทาเนปี สทฺธาเทยฺยวินิปาตํ น โหติฯ เตน เกสขุชกรณ-
 วตถฺวณณายํ วุตฺตํ สเจ มาตาศิปโตโร อีสฺสรา โหนฺติ น ปจฺจาสิสฺนฺติ
 อกาตุํ น วฏฺฏติฯ สเจ ปน รชฺเชปี ปติฏฺฐิตา ปจฺจาสิสฺนฺติ อกาตุํ น
 วฏฺฏติฯ อนามภูจปิณฑปาโต มาตาศิปฺตุนํ ทาทพุโพ สเจปี กหาปณคฺฆนโก
 โหติ สทฺธาเทยฺยวินิปาตํ นคฺคิตีฯ

อกาตุํ น วฏฺฏติตี เอตถ ทุกกฺกํ วทฺนฺติฯ อยฺยตตฺตาวเสเนว
 ปเนตถ อการปฺปฏิกฺเขโป ยุตฺโต น อาปตฺติวเสนาตี กเหตุพฺพนฺติ
 วิมตีวินฺทนีฯ

อนามภูจปิณฑปาโตตี อปฺปพฺพชิตฺสฺส หตฺถโต ลทฺโธ อตฺตนา
 อณฺเณน วา อคฺคหิตอกฺโก ปิณฑปาโตตี สารตฺถทีปนีฯ

เตน โข ปน สมเยน อณฺเณตรสฺส ภิกฺขุโน พหุํ จีวรํ อุปฺปนฺนํ
 โหติฯ โส จ ตํ จีวรํ มาตาศิปฺตุนํ ทาทฺกาโม โหติฯ ภควโต เอตมตฺถํ
 อาริเจสุํฯ มาตาศิปโตโรตี โข ภิกฺขเว ททฺมานเ กิ วทฺยยามิ อฺนุชานามิ
 ภิกฺขเว มาตาศิปฺตุนํ ทาทฺ น จ ภิกฺขเว สทฺธาเทยฺยํ วินิปาเตตพฺพิ โย
 วินิปาเตยฺย อาปตฺติ ทุกกฺกสฺสาตี จีวรกฺขนฺธเก ปาลีฯ

๒. น จ ภิกฺขเว สทฺธาเทยฺยนฺติ เอตถ เสสณฺณาตีนิ เทนฺโต
 วินิปาเตตีเยวฯ มาตาศิปโตโร ปน สเจปี รชฺเช ปติฏฺฐิตา ปฏฺฐเณตี
 ทาทพฺพนฺติ ตพฺพณฺณนาฯ

มาตาศิปฺตุนํ ปน อตฺตโน สนฺตํ ผลํปี ปุปฺผิปี เทนฺเตน หริตฺวาปี
 หราเปตฺวาปี ปกฺโกสิตฺวาปี ปกฺโกสาเปตฺวาปี ทาทฺ วฏฺฏติ เสสณฺณาตกาณํ
 ปกฺโกสาเปตฺวาวฯ ตตฺถ ปุปฺผิ เทนฺเตน วตฺถตฺตยปฺขุนตฺถเมว ทาทฺ
 วฏฺฏติฯ มณฺฑนตฺถาย ปน สิวลิงฺคาคาทิปฺขุนตฺถาย วา กสฺสจิปิ ทาทฺ น
 วฏฺฏติตี กุลทฺฐกฺวณฺณนโยฯ

